

REFERAT Natur-, Miljø- og Klimaudvalget d. 23-04-2019

Mødedato Tirsdag d. 23. april 2019 kl. 09:00

Mødested Mødelokale 188

Indholdsfortegnelse

Regulativ for erhvervsaffald og for husholdningsaffald.....	3
Godkendelse af vedtægtsændringer i samarbejdsaftalen for det fælleskommunale affaldsselskab No	5
Vådområdeindsats i oplandet til Nisum Fjord.....	7
Orientering om besøgscentre i Naturpark Nisum Fjord.....	8
Orientering om Projekt opsamling af plast i Storå.....	9
Nordisk Strandrydder Dag 2019 og andre initiativer.....	10
Lukket: Meddelelser.....	11

Punkt 1: Regulativ for erhvervsaffald og for husholdningsaffald

07.00.03-P24-2-18

Sagsfremstilling

TM/CS - NMK-ØK-BY

Forslag til regulativ for husholdningsaffald og erhvervsaffald indstilles til udvalgets godkendelse forinden offentlig høring.

I Holstebro Kommunes affaldsplan er der vedtaget en målsætning om, at kommunen vil opnå en genanvendelsesprocent på minimum 50% af husholdningsaffaldet i 2022.

For at opnå genanvendelsesmålet er det en forudsætning, at madaffald fra husholdninger indsamles særskilt. Natur-, Miljø- og Klimaudvalget vedtog den 20. februar 2018 en principbeslutning om særskilt indsamling af madaffald fra husstande og denne sag omhandler derfor blandt andet den egentlige udmøntning af denne beslutning.

Der skal derfor vedtages en ny indsamlingsordning for madaffald fra husholdninger i Holstebro Kommune. Ordninger for affald er fastlagt i affaldsregulativerne. De gældende affaldsregulativer er fra 2012 og 2013, så implementeringen af madaffaldsordningen har samtidigt givet anledning til en gennemgående revidering af regulativerne.

Det er fastsat i bekendtgørelsen om affaldsregulativer, at regulativerne skal udarbejdes efter et fastlagt paradigme, der fremgår i bekendtgørelsens bilag. Ligeledes er det fastlagt, at regulativerne, efter vedtagelse, skal fremgå af Energistyrelsens database NSTAR, så alle kommuners regulativer kan findes ét sted.

Regulativerne er udarbejdet i fællesskab mellem kommunerne Holstebro, Lemvig, Skive og Struer samt Nomi4s i/s.

Når en ordning er fastlagt i regulativerne har affaldsproducenten pligt til at anvende de bortskaffelsesmuligheder, som kommunen i regulativet anviser til.

Af væsentlige ændringer i regulativerne skal nævnes:

Regulativ for husholdningsaffald

- Ordning for dagrenovationen er ændret, så der nu skal ske en opdeling af dagrenovationen i madaffald og restaffald. Ordningen kræver udskiftning af dagrenovationsbeholderen til en opdelt beholder. Ordningen er planlagt til at træde i kraft den 1. september 2019.
- Ordning for tekstiler. Det er valgt at etablere en ordning for særskilt indsamling af tekstilaffald med henblik på at kunne afsætte fraktionen til genanvendelse.
- Ordning for kommunale institutioner er nu indskrevet i regulativet. Det præciserer, at kommunale institutioner skal aflevere deres affald til Nomi4s. Forholdet er allerede idag beskrevet i samarbejdsaftalen mellem Nomi4s og kommunerne, men tydeliggøres nu ved at blive indskrevet som en ordning i regulativet.

Regulativ for erhvervsaffald

- Ordning for ikke-genanvendeligt farligt affald og ordning for klinisk risikoaffald er præciseret med, hvor affaldet skal afleveres.
- Ordning for have- og parkaffald definerer hvilke typer af erhverv, der kan afbrænde haveaffaldslignende affald og hugstafald på lokaliteten, hvor affaldet er frembragt. Dispensationsmuligheden findes i affaldsbekendtgørelsen, og den praksis, der hidtil er fulgt, tydeliggøres nu ved at blive indskrevet som en ordning i regulativet.

Regulativet for erhvervsaffald omhandler kun det forbrændingsegnete og det deponeringsegnete affald. Kommunen har ikke anvisningsret eller -pligt til genanvendeligt erhvervsaffald. Genanvendeligt affald fra virksomheder skal afsættes til godkendte modtagere oplistet i Energistyrelsens affaldsregister.

Efter vedtagelse af udkastene, der er vedlagt denne dagsorden som bilag, skal de i offentlig høring i fire uger, inden de igen forelægges til endelig vedtagelse. Der lægges i beslutningen op til, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget kan godkende de endelige regulativer efter høringen, såfremt der ikke fremkommer væsentlige indsigelser.

På Natur-, Miljø- og Klimaudvalgsmødet deltager direktør for Nomi4s, Hans Bloch, for at fortælle om kommunikationsstrategien for udrulningen af den nye ordning for madaffald gældende for husholdninger.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget overfor Byrådet anbefaler,

- at godkende udkastet til Regulativ for erhvervsaffald til udsendelse i offentlig høring,
- at godkende udkastet til Regulativ for husholdningsaffald til udsendelse i offentlig høring,
- at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget bemyndiges til at vedtage det endelige regulativ, under forudsætning af, at der ikke sker væsentlige ændringer i regulativet.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Punkt 2: Godkendelse af vedtægtsændringer i samarbejdsaftalen for det fælleskommunale affaldsselskab Nomi4s i/s

00.17.20-A21-1-19

Sagsfremstilling

TM/CS NMK - ØK-BY

Bestyrelsen for Nomi4s anmoder ejerkommunerne om godkendelse af to konkrete vedtægtsændringer i samarbejdsaftalen. Den ene vedtægtsændring indebærer, at formands- og næstformandsposten går på skift mellem interessentkommunerne. Den anden vedtægtsændring indebærer, at Nomi4s kan købe ejerandele i affaldsforbrændingsanlæg. Sidstnævnte ændring sikrer, at forbrændingsegnet affald ikke skal i udbud, men kan leveres direkte til Måbjergværket til en fastlagt konkurrencedygtig pris (in house reglen).

Baggrunden for vedtægtsændringen vedr. konstituering af bestyrelsen er, at bestyrelsen den 22. januar 2018 konstituerede sig for den igangværende byrådsperiode. Efterfølgende tog bestyrelsen i Nomi4s i/s principper for konstituering op igen på bestyrelsesmødet den 2. marts 2018, hvor det samtidigt blev besluttet, at der skulle ses på samarbejdsaftalen i forhold til principper for konstituering af bestyrelsen. Den hidtidige praksis har været, at bestyrelsen konstituerede sig for en byrådsperiode ad gangen.

Principper for ændringerne i samarbejdsaftalen blev fremsendt til bestyrelsesmedlemmerne efter ordinært bestyrelsesmøde den 20. september 2018. På et efterfølgende ekstraordinært bestyrelsesmøde, den 17. oktober 2018 blev det udarbejdede forslag til ændring af samarbejdsaftalens ordlyd omkring bestyrelsens konstituering drøftet. Ændringen indebærer, at formands- og næstformandsposten går på skift mellem interessentkommunerne i 2-års perioder, hvor den enkelte kommune først har næstformandsposten og derefter formandsposten. Såfremt det godkendes af de fire kommuner, vil det nye princip være gældende fra 1. januar 2020.

Den anden anmodning om ændring af vedtægterne er begrundet i, at det på bestyrelsesmødet i Nomi4s i/s den 7. marts 2019 blev besluttet at indstille til de fire ejerkommuner, at Nomi4s i/s kan erhverve ejerandele i forbrændingsanlæg.

Det aktuelle køb af ejerandele drejer sig om Maabjerg Energy Center – Bio Heat & Power A/S, herefter kaldet Måbjergværket. Måbjergværket er et biomasse- og affaldsfyret anlæg, der leverer fjernvarme til blandt andet Holstebro og Struer by. Den sælgende part er Maabjerg Energy Center Holding A/S, som er ejet af Vestforsyning Varme A/S og Struer Forsyning Fjernvarme A/S.

Samarbejdet med Måbjergværket baserer sig på et delejerskab, hvor henholdsvis Nomi4s i/s og Energnist I/S hver køber en mindre ejerandel af Måbjergværket. Købet sker med henblik på, at forbrændingsegnet affald, over en længerevarende årrække, kan leveres til Måbjergværket uden udbud. Natur-, Miljø- og Klimaudvalget behandlede den 18. december 2018 et tilsvarende punkt for Energnistsamarbejdet, og dette blev endeligt godkendt i Byrådet den 29. januar 2019.

Måbjergværket kan med nye ejere (Energnist og Nomi4s) anvende ”in house reglen”, og dermed skal det forbrændingsegnete affald fra affaldsleverandører ikke i udbud.

For Nomi4s er fordelene, at det forbrændingsegnete affald ikke skal i udbud, men kan leveres direkte til Måbjergværket til en fastlagt konkurrencedygtig pris.

Har Nomi4s ikke en fast leverance til Måbjergværket, kunne konsekvensen være, at Nomi4s skulle transportere forbrændingsegnet affald til fx Østjylland eller til Københavnsområdet.

Måbjergværket opnår ved faste og stabile affaldsleverancer fra Nomi4s samtidig en højere grad af forsyningssikkerhed.

Samarbejdsaftalens ændrede ordlyd efter eventuel godkendelse af vedtægtsændringer fremgår af bilag 1 og 2.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget overfor Byrådet anbefaler:

- at Samarbejdsaftalens ændrede ordlyd pkt. 8.2.4 om konstitueringsprincipper godkendes.
- at Samarbejdsaftalens ændrede ordlyd pkt. 3.10 om erhvervelse af ejerandele i forbrændingsanlæg godkendes.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Punkt 3: Vådområdeindsats i oplandet til Nisum Fjord

00.01.00-G00-27-10

Sagsfremstilling

TM/KJ - NMK

I forbindelse med statens Vandområdeplan for perioden 2016-2021 er der et indsatskrav for kvælstof-vådområder i oplandet til Nisum Fjord på 34 tons. Flere områder i oplandet er indtil nu blevet undersøgt og forkastet, bl.a. Feldsted Kog Syd (16 tons) og senest Høvsøre pumpelag (17 tons). Vandoplandsplanen (VOP) opfylder ikke længere indsatskravet, og der er ikke projekter nok i bruttokataloget til at opfylde kravet.

Sekretariatet for Vandoplandsstyregruppen for Nisum Fjord (varetages af Holstebro Kommune) besluttede derfor i samarbejde med embedsmandsgruppen, at igangsætte en screening for mulige projektområder i oplandet. Screeningen har givet et ensartet overblik over, hvor det er muligt at etablere vådområder i oplandet til Nisum Fjord. Projekternes gennemførelse afhænger dog fortsat af, at lodsejerne vil indgå, og af statens godkendelse.

Sekretariatet har i samarbejde med embedsmandsgruppen, på baggrund af resultaterne af screeningen og det lokale kendskab til de mulige projektområder, udvalgt en række projekter til en brutto VOP, som indeholder en række forslag til mulige projekter. De enkelte kommuner har undersøgt de udvalgte projekter overordnet og foretaget en prioritering. Ud fra kommunernes tilbagemeldinger har sekretariatet udarbejdet vedlagte forslag til netto VOP, der udpeger konkrete projekter, der skal undergå nærmere undersøgelse for, om der kan gennemføres projekter. Projekterne i Netto-VOP'en er valgt ud fra kriterierne; omkostningseffektivitet, fordeling mellem kommuner samt projektstørrelse.

Resultaterne af screeningen for nye potentielle vådområdeprojekter og forslag til ny Netto VOP, blev forelagt Vandoplandsstyregruppen (VOS) for Nisum Fjord den 27. marts 2019.

I VOP'en er det et krav, at der som gennemsnit for alle projektområderne skal fjernes mindst 90 kg N/ha/år, og at omkostningerne pr. kg fjernet N maksimalt er 1300 kr. Opgaven med at realisere vådområdeprojekter er ressourcekrævende, hvorfor opgaven søges fordelt blandt kommunerne i oplandet. Da en stor del af arbejdet er det samme uanset projektstørrelse, prioriteres de største projektområder.

Løsningen af den samlede opgave med vådområdeindsatsen for Nisum Fjord er presset ift. at nå i mål med realiseringsansøgninger på projekter inden udgangen af planperioden. Da der for at sikre afklaring til kommende ansøgningsrunder ikke har været tid til nærmere drøftelser af VOP'en i embedsmandsgruppen, blev der på mødet i Vandoplandsstyregruppen vedtaget en betinget godkendelse af vedlagte forslag til Netto VOP. De enkelte kommuner skal bekræfte styregruppens godkendelse og meddele sekretariatet dette senest den 15. maj 2019.

For Holstebro Kommune indeholder Netto-VOP'en to projekter, der begge ligger med opland i både Struer og Holstebro Kommuner. Et af de potentielle vådområder har det største opland i Struer Kommune, hvorfor der er lagt op til, at Struer Kommune er projektejer. Det andet vådområde ligger hovedsagelig i Holstebro Kommune, og derfor er Holstebro Kommune udpeget som projektejer.

Bilag i form af Netto VOP, Brutto VOP samt kort med projekternes beliggenhed er vedlagt som lukkede bilag.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget bekræfter Vandoplandsstyregruppens godkendelse af vedlagte Netto VOP.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Punkt 4: Orientering om besøgscentre i Naturpark Nisum Fjord

01.05.18-P20-1-18

Sagsfremstilling

TM/KJ - NMK

Naturpark Nisum Fjord blev godkendt af Danske Naturparker i december 2018. Et centralt krav til naturparker er etablering af besøgscentre, som det også fremgår af den vedtagne naturparkplan. Naturpark Nisum Fjord forventer at etablere tre besøgscentre ved hhv. Vemb, Thorsminde og Bøvlingbjerg. Etablering af besøgscentret i Bøvlingbjerg igangsættes som det første, da der er opstået gunstige finansieringsmuligheder og samtidig er stor opbakning blandt lokale borgere og Nisum Fjord Netværket.

Naturpark Nisum Fjord har gennem længere tid arbejdet for at etablere det første besøgscenter ved Vemb, nærmere betegnet på Folkeuniversitetscentret Skærum Mølle eller på Nr. Vosborg. Der arbejdes fortsat på at finde den optimale placering på tilfredsstillende vilkår, således at Porten til Nisum Fjord kan etableres ved Vemb.

Lemvig Kommune har gennemført by- og områdefornyelsesprojekter i Bøvlingbjerg de seneste år. Den tilbageværende fase af det samlede fornyelsesprojekt i Bøvlingbjerg omfatter udnyttelse af aulaen i den tidligere Bøvling Skole og udenomsarealerne. Der er øremærket ca. 850.000 kr. til denne sidste fase af projektet. Det giver en unik mulighed for at finansiere etableringen af det første besøgscenter i Naturpark Nisum Fjord. Aulaen i Bøvlingbjerg har mange af de faciliteter, som kræves af et besøgscenter. Kontor-, møde- og toiletfaciliteter samt køkken og værksted er indrettet eller kan indrettes, uden radikale ændringer af bygningen.

En større opgave i forbindelse med etablering af besøgscentret er konceptudvikling af en udstilling, som er interessant og relevant for naturparkens besøgende. Til dette formål er naturparkens sekretariat i en positiv dialog med Friluftsrådet og LAG Lemvig - Ringkøbing-Skjern om finansiering. Budgettet forventes at være ca. 500.000 kr.

Sideløbende med etablering af besøgscentret i Bøvlingbjerg intensiveres planlægningen af et besøgscenter i Thorsminde. Den røde barak ved Strandingsmuseet er udset til at huse både Naturpark, Geopark og Turistinformation. Planlægning og etablering af et besøgscenter i Thorsminde søges medfinansieret af Realdanias projekt Vestkysten viser Vejen.

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget har prioriteret 120.000 kr. til de nødvendige forundersøgelser for etablering af besøgscentre i Holstebro Kommune. Dette modsvarer et beløb af tilsvarende størrelse som Lemvig Kommune prioriterer, udover byfornyelsesmidler, til udvikling af besøgscenteret i Bøvlingbjerg.

Der er således udsigt til, at Naturpark Nisum Fjord får tre attraktive indgange, som samlet set favner både vestkystturister, byboere som søger ud i naturen og lokale ildsjæle, som vil skabe fællesskaber rundt om fjorden.

Indstilling

Det indstilles, at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Punkt 5: Orientering om Projekt opsamling af plast i Storå

07.00.00-P20-2-18

Sagsfremstilling

TM/HHJ – NMK

Holstebro Kommune er KIMO kommune og blev i den anledning inviteret af Innovationsnetværket Dansk Materiel Netværk (DMN) til at deltage som testkommune i et forsøg med brug af udstyr til indsamling af plast fra danske vandløb. De øvrige partnere i projektet er DESMI A/S, Quantafuel Skive, Plastix A/S Lemvig, Fragmentum, Esbjerg Kommune, Teknologisk Institut, Aalborg Universitet og DMN. Natur-, Miljø- og Klimaudvalget besluttede den 6. november 2018 at deltage i projektet.

Virksomheden DESMI har stillet sit nyudviklede opsamlingsudstyr gratis til rådighed for kommunen, og kommunen har varetaget indsamling, udsortering og formidling af plastindsamlingen, i samarbejde med DMN.

Formålet med deltagelse i projektet og partnerskabet i projekt om genbrug af havplast har blandt andet været:

- Afprøvning og videreudvikling af ny teknologi/testudstyr til indsamling af plastaffald i vandløb.
- Bidrage til viden om plastaffald der stammer fra land på vej ud til havmiljøet.
- Understøtte fokus på plastproblematikken og på genanvendelsesmuligheder

Storå som vandløbssystem var interessant at undersøge pga. vandløbets størrelse og opland. Opsamlingsstedet blev udvalgt til en station i Storå lige syd for Vemb by, hvor det er nedstrøms Holstebro By og de fleste tilløb af vandløb til Storå. Udstyret har været opsat i to omgange i perioden fra 23. november 2018 til 18. februar 2019. Der er opsamlet materiale over otte uger.

Det viste sig i forløbet, at buret/udstyret skulle tømmes 2-3 gange/uge pga. store mængder organisk materiale (siv, tagrør, grene osv.) i buret og ved flydespærreerne. Der blev på de otte uger indsamlet i alt 6,43 tons materiale. De opsamlede fraktioner er sorteret og vejede. Ud af de opsamlede 6,43 tons fra Storåen er kun ca. 2 kg plast, svarende til 0,03%. Plastaffaldet bestod af plastflasker, en slange og nogle småpartikler, og bestod af fem forskellige plasttyper. Plasten var meget tilsmudset, hvorfor det vurderes at være svært at genanvende opsamlet plast til direkte genanvendelse i nye produkter. Derimod er den blandede og beskidte plastfraktion brugbart til omdannelse til syntetisk diesel. Det opsamlede materiale var planlagt til genanvendelse af firmaet Quantafuel i Skive, som oparbejder det til diesel.

Med de få mængder der er indsamlet over otte uger tyder det på, at der er meget små mængder af makro plastaffald fra baglandet, som ender i åen. Et usikkerhedselement i denne vurdering er dog, at projektet er gennemført i vinterperioden, hvor der er mindre byliv på åbne pladser og mindre friluftsliv ved åen, som kan være kilde til plastforurening. Undersøgelsen siger ikke noget om evt. mikroplast i åen.

Ønsket om at bidrage til fokus omkring plastproblematikken er lykkedes via både lokale og regionale dagblade, TV Midtvest og P4. Nationalt har magasinet Plast lavet artikler omkring Plast opsamling i Storå og kommunens Plasthandleplan – se bilag 2.

Holstebro Kommune er fortsat en del af partnerskabet og DMN har afleveret omkring det samlede projekt til Miljøstyrelsen den 1. april 2019. Der bliver i foråret udsendt en opfølgende artikel omkring projektet i magasinet Plast Panorama, TechMedia. Som opfølgning på projektet er det planen, at DMN i samarbejde med KIMO vil søge om midler til et større projekt, hvor mængden af plast fra vandløb til havet omkring Danmark kortlægges over en længere periode.

I vedlagte bilag 1 er der en kort beskrivelse af projektet samt billeder af test udstyret Trash Trap.

Indstilling

Det indstilles at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning

Indstilling tiltrådt.

Punkt 6: Nordisk Strandrydder Dag 2019 og andre initiativer

04.11.00-G01-1-19

Sagsfremstilling

TM/HHJ - NMK

Den fællesnordiske kampagne Nordisk Strandrydder Dag gennemføres for tredje år i træk i Danmark under ledelse af Hold Danmark Rent (HDR). Syv vest- og nordjyske kommuner er aktive i kampagnen, deriblandt Holstebro Kommune.

Kampagnens overordnede formål er at forebygge marint affald i de nære farvande igennem holdningsbearbejdning og en vidensbaseret koordineret indsats. Lokalt sker dette blandt andet gennem tilstedeværelsen af særlige kommunikations- og affaldsløsninger på stranden og en mobilisering af frivillige indsamlere.

I forbindelse med Nordisk Strandrydder Dag 2019 placeres der udstyr til, at turister og borgere kan hjælpe med opsamling fra Gaffelbjerg i syd til Thorsminde i nord (se bilag 1). I 2018 gennemførtes en tilsvarende kampagne og på landsplan opsamledes gennemsnitligt et halvt ton pr. opstillede kasse. Ud over muligheden for opsamling, sætter kasserne også løbende fokus på problematikken for besøgende, der kommer til strandene.

Lørdag den 4. maj afholdes ligeledes, som i foregående år, et indsamlingsarrangement i Thorsminde i samarbejde med HDR og Thorsminde Borgerforening. Arrangementet starter ved Strandingsmuseum St. George kl. 10.00, hvorfra der fordeles ruter blandt deltagere for rengøring af strand, klitter, indfaldsveje mm. Arrangementet afsluttes med grillpølser til alle deltagere.

Som et nyt tiltag deltager Holstebro Kommune i ”Ren Natur”, som er et nyt frivillighedskoncept under Nordisk Strandrydder Dag kampagnen. Her kan foreninger tjene sponsormidler til deres klubaktiviteter, mod at samle affald i deres nærområde. Der er lavet otte ruter bredt fordelt i Holstebro Kommune, hvor lokale foreninger kan tjene 3000 kr. ved at fjerne affald på en forud defineret rute (se bilag 1). Det er købmandskæden SPAR, restaurantkæden McDonalds og miljøvirksomheden Dansk Retursystem, der er nationale sponsorer i Ren Natur 2019.

For nærmere uddybning af teksten – se bilag 1.

Endelig er der den 4. april modtaget materiale fra Kimo Danmark angående mulighed for deltagelse i endnu et event omkring plastproblematikken. Det drejer sig om kystlotteriet, hvor man via indsamling af affald langs kysterne kan deltage i et lotteri og vinde præmier.

Idet der allerede er forberedt strandrensningssdag og deltagelse i projektet Ren Natur, foreslås det, at det prioriteres at gennemføre disse i år. Da kommunen skal gennemføre en række opgaver og aftaler, samt kontakte lokale sponsorvirksomheder for sponsorater til Kystlotteriet, foreslås dette først indført fra 2020, såfremt der ønskes deltagelse i dette.

Introbrevet fra KIMO fremgår af bilag 2.

Indstilling

Det indstilles

- at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget tager orienteringen om planlagte aktiviteter i 2019 til efterretning
- at Natur-, Miljø- og Klimaudvalget drøfter, hvilke af initiativerne Nordisk Strandrydderdag, Ren Natur og Kystlotteriet, der skal prioriteres i fremtiden.

Beslutning

Natur-, Miljø- og Klimaudvalget besluttede:

- at tage orienteringen om planlagte aktiviteter i 2019 til efterretning
- i de kommende år at prioritere initiativerne Nordisk Strandrydderdag og Ren Natur.

Deltagelse i Kystlotteriet tages op til vurdering i forbindelse med initiativer i 2020.

Punkt 7: Lukket: Meddelelser

00.01.53-G00-2-18